

Sosiaali- ja terveysministeriö
West Pirjo
PL 33 (Meritullinkatu 8)
00023 VALTIONEUVOSTO

§ 244

Helsingin kaupungin lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtionvarainministeriölle eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän raportista

HEL 2019-002543 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle sekä valtionvarainministeriölle seuraavan lausunnon eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän raportista:

Helsingin kaupungin kanta eläkejärjestelmien yhdistämiseen on lähtökohtaisesti myönteinen. Yhdistämisen jälkeen eläkejärjestelmään kohdistuvat riskit toimintaympäristön muutoksista kannettaisiin yhdessä nykyisten yksityisen sektorin ja kunnallisen eläkejärjestelmän rahoittajien kesken. Nykytilanteessa kuntatyönantajat kantavat vastuun kuntasektorin eläkejärjestelmän riskeistä liittyen mm. kuntien henkilöstön siirtymisiin kuntasektorilta yksityiselle sektorille. Eläkejärjestelmät yhdistämällä voidaan poistaa sektorien välisistä työvoiman siirtymistä aiheutuvat vaikutukset eläkejärjestelmien maksupohjiin. Kuntien näkökulmasta on lisäksi merkittävää kuntasektorin eläkemaksujen saaminen pitkällä aikajänteellä samalle tasolle yksityisen sektorin kanssa. Yhdistämisen jälkeen eläkejärjestelmillä ei olisi enää vaikutusta kunnallisten palveluiden tuottamisen tapaan, jolloin kunnallisen palvelutuotannon rakenneuutosten yhteydessä ei olisi tarvetta eläke-etuuksiin liittyviin erityisjärjestelyihin.

Järjestely tarkoittaa toteutuessaan erittäin merkittävää eläkevarallisuuden siirtoa kunnallisesta eläkejärjestelmästä yksityiseen eläkejärjestelmään. Näin ollen on välttämätöntä varata sekä uudistuksen valmisteluun että toteuttamiseen riittävästi aikaa. Kuten raportissakin todetaan, eläkejärjestelmien yhdistäminen vaatii vielä laajaa jatkovalmistelua. Kuntien kannalta erityisen kriittistä on maksuvaikutusten neutraaliuden toteutumisen varmistaminen kuntasektorin kannalta.

Yhdistämisen jälkeen kuntatyöntekijät vakuutettaisiin julkisten alojen eläkelain sijasta työntekijän eläkelain (TyEL) mukaisesti. Työryhmän ehdotuksen mukaan Kevasta tulisi TyEL-laitos, joka panisi täytäntöön työntekijän eläkelakia. Rahoitusteknisesti kuntatyöntekijöiden TyEL:ä vastaava osa karttuneista ja maksussa olevista eläkkeistä siirrettäisiin TyEL-järjestelmään. Työntekijän eläkelain tason ylittävä osa eläketurvasta jätettäisiin julkiseen eläkelaitokseen (ns. JuEL-Keva). Jaolla ei olisi vaikutusta eläke-etuuksiin.

Muutos ei vaikuttaisi eläketurvan tasoon tai ansaittuihin eläkeoikeuksiin. Ehdotuksen mukaan nykyinen oikeus kunnallisen eläkejärjestelmän lisäeläketurvaan säilyy, vaikka henkilö yhdistymisen jälkeen työskentelisi muualla kuin kunta-alalla. Yhdistämisellä ei olisi raportin mukaan vaikutusta kertyneeseen eläketurvaan eikä eläkeikään, mikä on työntekijöiden näkökulmasta keskeistä.

Selvitysryhmä on sote- ja maakuntauudistuksen projektiryhmän asettama ja selvityksessä on mukana arvioita kaatuneen sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista eläkejärjestelmien yhdistämiseen. Selvitykseen sisältyvät vaikutusarviot ja laskelmat tulee tältä osin tarkistaa. Mahdolliseen tulevaan sote-uudistukseen liittyvät henkilöstösiirtymät kunnista yksityiselle sektorille tulee vastaavasti jatkovalmistelussa ottaa huomioon.

Mikäli yhdistäminen päätetään toteuttaa, jatkovalmistelussa on täsmennettävä lukuisia yhdistämiseen liittyviä yksityiskohtia ja laskelmia liittyen erityisesti varojen jakautumiseen JuEL-Kevan ja TyEL-Kevan kesken, maksuvaikutusten neutralisointimenettelyyn ja -summan määrittämiseen sekä JuEL-Kevaan jääviin eläkevastuisiin. Raportissa tuodaan esille, että esitetyt laskelmat ovat herkkiä käytetyille oletuksille ja ennusteille, joten on ensiarvioisen tärkeää ottaa huomioon kaikki oleellisten tekijöiden vaikutukset maksuvaikutusten neutralointisummaa määritettäessä, jotta ratkaisun neutraalius ei olosuhteiden muuttuessa vaarannu. Raportin mukaan yhdistyminen ei lisäisi kuntien rahoitusvastuuta, vaikkakin muuttaisi sen ajoittumista.

Yhdistämisjärjestelyn vaikutus kuntatalouteen tulee olla pitkän aikavälin tarkastelussa neutraali. Tämä tulee jatkovalmistelussa varmistaa riittävin ja huolellisin lisäselvityksin ja laskelmin. Erityisen tärkeätä tämä on siksi, että järjestelmän neutraaliuden saavuttamiseksi tehtyjä ratkaisuja ei ole tarkoitus muuttaa jälkikäteen. Raportin mukaan maksuvaikutusten neutraaliuden toteutumisen arviointi on hankalaa tai mahdotonta jälkikäteen.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan eläkejärjestelmien yhdistämisen vaikutusten arviointia tulee jatkaa laskelmien osalta sekä työ-

ryhmän raportissa esitetyin selvityksin. Jatkovalmistelussa ratkaistaan useita keskeisiä asioita, joten Helsinki korostaa, että jatkovalmisteluun tulee ottaa mukaan kaikki merkittävät toimijat, myös kuntien edustajat. Jatkovalmistelun jälkeen kaikille asianosaisille tulee antaa mahdollisuus lausua järjestelystä.

Jos yhdistäminen päätetään toteuttaa, tulee toimeenpanoon siirtymäaikaan varata riittävä aika. Työryhmän kaavailema voimaantulon ajankohta on vuosi 2027, mikä mm. KEVAN näkemyksen mukaan on aikaisin mahdollinen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.2.2019, Sosiaali- ja terveysministeriö.pdf
- 2 Eläkejärjestelmien erillisuus, Työryhmän raportti, Sosiaali- ja terveysministeriö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 16.4.2019.

Kaupunginhallitus

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566